

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
Київський національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
Українська медична стоматологічна академія
Аріельський Університет, Аріель, Ізраїль
Краківський педагогічний університет імені Комісії національної
освіти, Польща
Середня школа «Сент-Ендрю», Канада
Національний коледж шкільних керівників, Великобританія
Лабораторія “Макаренко-реферат” Марбурзького університету, ФРН

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

**БІОЛОГІЧНІ, МЕДИЧНІ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ
АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

(22-23 жовтня 2020 року)

Полтава-2020

Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. Пилипенка С.В. Полтава: Астрія, 2020. 194 с.

У збірнику представлені результати досліджень, присвячені біологічним та медичним аспектам здоров'я людини, впливу стану навколишнього середовища, природних факторів живої та неживої природи на здоров'я людини, біорізноманіттю України, сучасним проблемам методики викладання біології, медицини та еколого-валеологічного виховання в освітніх закладах.

Редакційна колегія:

Степаненко Микола Іванович — голова редколегії, доктор філологічних наук, професор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (головний редактор); **Шевчук Сергій Миколайович** — проректор з наукової роботи, кандидат географічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Пилипенко Сергій Володимирович** — доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (зам. головного редактора); **Гришова Марина Вікторівна** — доктор педагогічних наук, професор, декан природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Остапченко Людмила Іванівна** — доктор біологічних наук, професор, директор ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Берегова Тетяна Володимирівна** — доктор біологічних наук, професор ІІШЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Коваль Андрій Анатолійович** — старший викладач кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Закалюжний Віктор Маркович** — кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Попельнюх Віктор Васильович** — кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Бажан Анатолій Григорович** — старший викладач кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Новопільський Сергій Анатолійович** — кандидат педагогічних наук, асистент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Павлюк Віра Іванівна** — зав. лабораторії кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Комп'ютерне забезпечення: Коваль А.А.

Друкується за ухвалою Вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (протокол №4 від 29 жовтня 2020 року.)

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та повноту несуть автори статей.

Література

1. Лазоришинець В. В. Вища медична та фармацевтична освіта України на сучасному етапі / В. В. Лазоришинець, М. В. Банчук, О. П. Волосовець [та ін.] // Матеріали III Всеукраїнської фармацевтичної конференції.
2. Полчанова Г. С. Орієнтовна модель сучасного пацієнта: медикопсихологічний аспект / Г. С. Полчанова // Всеукраїнська науковопрактична конференція «Вища освіта в медестринстві: проблеми і перспективи», Житомир, 23 листопада 2012 р. / за ред. В. Й. Шатило. – Житомир, 2012 – С. 245–251.
3. Медична освіта в світі та в Україні: Додипломна освіта, післядипломна освіта, безперервний професійний розвиток : [навч. посіб. для викладачів, магістрів, аспірантів, студентів] / Ю. В. Поляченко, В. Г. Передерій, А. П. Волосовець [та ін.]. – К. : Книга плюс, 2005. – 384 с.
4. Максименко С. Д. Педагогіка вищого медичного освіти : учебник / С. Д. Максименко. М. М. Филоненко. – К. : Центр учебной литературы, 2014. – 288 с.

БАЗОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНЦЕПЦІЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ СТОМАТОЛОГІВ В МЕДИЧНИХ ВНЗ УКРАЇНИ

Юдіна К.Є.

Українська медична стоматологічна академія

Вивчення теоретико-методологічних основ становлення професійної компетентності майбутніх стоматологів під час їх підготовки у вищих медичних навчальних закладах України належить до значущих проблем, без врегулювання якої неможливо налагодити навчально-виховний процес в нинішніх обставинах. Це породжене впливом ряду аспектів, перш за все, потребою перетворення вітчизняної системи освіти та наближення її до міжнародних стандартів. Втім це потребує вирішення низки завдань; особливо, ефективність вирішення вищевказаної проблеми обумовлюється від якості теоретичних і методологічних основ, визначення концепції і тактики її виконання. Відповідно до цього, виникає доцільність розробки концепції формування базової компетентності майбутніх стоматологів, як системи поглядів, що характеризує певний спосіб пояснення та розгляду явищ, що передбачає провідну ідею даного дослідження і його головні положення.

Базові компетентності студентів-стоматологів – це структурно класифіковані комплекси здатностей майбутніх стоматологів застосовувати знання, уміння і навички якості особистості, які служать певною стандартизованою основою для відображення специфіки й забезпечення якості виконання професійних завдань стоматологів і орієнтують на освіту протягом життя.

Відповідно до класифікації базових компетентностей запропонованих Н. Бібік, О. Благій, М. Василенко, Л. Ващенко, А. Вовканич, М. Гриньовою, М. Дутчак, О. Ждановою, О. Локшина, О. Марченко, С. Новописьменним, О. Овчарук, С. Страшко, Л. Сущенко та ін., виділяють: дослідницько-аналітичні, технологічні, організаційні, управлінські, інформаційно-комунікаційні та здоров'язбережувальні компетентності.

Згідно результатів дослідження фундаментальних (базових) компетентностей особистості XXI ст., які у своєму звіті за 2017 рік подає відома

у професійних колах Association for Talent Development (ATD, USA), можна визначити наступні базові компетентності особистості як:

- ✓ Бізнес навички (демонструє розуміння бізнесу, важливості забезпечення його результатів і наслідків);
- ✓ Глобальне мислення (ефективна співпраця без: кордонів, культурного розмаїття, вікових відмінностей);
- ✓ Галузеві знання (підтримка знань із відповідних галузей і сегментів);
- ✓ Міжособистісна взаємодія (взаємодія з іншими людьми для налагодження впливу і довіри);
- ✓ Особисті навички (навички, що демонструють адаптивність і бажання постійного навчання);
- ✓ Технологічна обізнаність (навички, що демонструють обізнаність і знання існуючих та перспективних технологій).

При становленні базової компетентності майбутніх стоматологів у процесі їх підготовки в медичних університетах України потрібно орієнтуватися на загальні концептуальні підходи до становлення особистості. Теоретичну першооснову даної концепції склали наступні підходи:

- системний підхід
- особистісний підхід
- діяльнісний підхід
- аксіологічний підхід
- компетентнісний підхід.

На основі цього можна виділити основу концепції досліджень:

- вивчення і дослідження становлення базової компетентності майбутніх стоматологів у процесі навчання у ВНЗ України як гармонійної структури, перерозподіл її структурних і функціональних елементів, виявлення інтеграційних взаємозв'язків між індивідуальними елементами, а також з'ясувати зовнішні і внутрішні основні аспекти та ін.
- вивчення своєрідних властивостей особистісних якостей викладачів, як суб'єктів гармонійного педагогічного процесу, вивчити взаємозв'язки та обставини результативності навчально – виховних взаємодій; реалізувати вивчення особистісних якостей студентів, як суб'єктів процесу навчання і професійного формування, вивчити обставини і аспекти, які спричиняють процес становлення їх базової компетентності як стоматологів і т. д.
- вивчення професійної компетентності з позицій надання високоякісного освітнього процесу для формування добродійних умов становлення базової компетентності майбутніх професійних стоматологів, а саме: становлення в процесі як навчальної, так і практичної діяльності мотивів, завдань високопрофесійної діяльності, кваліфіковано важливих якостей їх особистості, становлення елементів високопрофесійної самосвідомості і конкурентоспроможності тощо.
- вивчення як особистісних, особливо, моральних цінностей студентів, які зумовлюють їх діяльність і взаємовідносини в щоденних ситуаціях, які зумовлюють вчинки в неординарних проявах, особливо, характеризують суспільну діяльність студентів; так і процес становлення цінностей їх потенційної професійної діяльності за обраною спеціальністю.

- вивчення особистісних компонентів процесу професіоналізації, становлення активної, успішної високопрофесійної позиції; здатності вирішувати існуючі труднощі, що з'являються в процесі професійної діяльності, а також автономно проводити дослідження, вишукувати перспективи вирішення нетипових проблем; рішучості до поступового професійного росту, орієнтованості на подальше професійне зростання, формування кар'єри, що передбачає подальше навчання, самовдосконалення і саморозвиток.

Література

1. Овчарук О.В. Розвиток компетентнісного підходу: стратегічні орієнтири міжнародної спільноти / О.В. Овчарук // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. – К. : "К.І.С.", 2004. – 112 с.
2. Психологічний аспект дослідження пам'яті як показника успішності навчання студентів вищих навчальних закладів / К.Є. Юдіна // Zborník príspevkov z medzinárodnej vedecko-praktickej konferencie «Inovačné výskum v oblasti sociológie, psychológie a politológie», 10–11 marec 2017, Sládkovičovo, Slovak Republic, Fakulta verejnej politiky a verejnej spravy, Vysoka skola Danubius, 2017 – С. 166 – 169.
3. Формування професійних компетенцій студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів як компонент якості освіти / К. Є. Юдіна, І. В. Міщенко, М. Ю. Жукова [та ін.] // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 22 березня 2018 р. – Полтава, 2018. – С. 258–259.

ВПЛИВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЛТАВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ НА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАНЦІВ ЗАКЛАДУ	
Чайка Т.В.....	129
ВРАХУВАННЯ ВІКОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПІДЛІТКІВ В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЛІТНІХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ	
Чернецька В., Гриньова М.В.	131
ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ	
О. О. БОГОМОЛЬЦЯ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.	
Шарлай Н.М. ¹ , Новописьменний С.А. ² , Боряк Х.Р. ¹ , Соколенко В.М. ¹	134
БАЗОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНЦЕПЦІЯ ЇХ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ СТОМАТОЛОГІВ В МЕДИЧНИХ ВНЗ УКРАЇНИ	
Юдіна К.Є.	136

РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ РАДІОАКТИВНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Бейгул І.О., Шишкіна О.М.	139
СМІТТЄЗВАЛИЩА І ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	
Закалюжний В.М.	140
МОДИФІКУЮЧИЙ ВПЛИВ СУКЦИНАТУ ЦИНКУ НА ЕМРІОТОКСИЧНІСТЬ ХЛОРИДУ КАДМІЮ У ЩУРІВ	
Зарічний П.Б., Шамелашвілі К.Л.	144
ДО ПИТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ СПРАВ ПО БРАКОНЬЄРСТВУ	
Канюка О.Ю.	145
ПОРУШЕННЯ СНУ ВНАСЛІДОК ВПЛИВУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ОРГАНІЗМ УЧНІВ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	
Лещенко І.В.	146
МЕДИКО-БІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЖЕРЕЛА ВОДОПОСТАЧАННЯ ДЛЯ ГЕМОДІАЛІЗУ У МІСТІ НІЖИН ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.	
Мазуренко Т.Є.....	148
НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ, ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Мішустіна В.С.....	152
ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ЧИННИКІВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА СТАН ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Ніколенко Є.В.	154
ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	
Бейгул І.О., Шишкіна О.М.	156
ЕКОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗДОРОВ'Я ТА ДОВГОЛІТТЯ ЛЮДИНИ	
Писаренко В.М., Піщаленко М.А., Коваленко Н.П., Шерстюк О.Л....	158
НАДМІРНА КОНЦЕНТРАЦІЯ ФТОРУ У ВОДІ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ФЛЮОРОЗУ У НАСЕЛЕННЯ ПОЛТАВСЬКОЇ	
Піддубна Ю.С., Новописьменний С.А.....	161